

ANATEMA (16) *sb f i n sg t*

f (1) *BudNT*, *n* (1) *OrzRozm*, *f a. n* (14).

-th- : -t- (12 : 4).

Pisane dużą literą 10 r.; wszystkie a jasne (w tym nagłosowe i wygłosowe 3 r. nie kreskowane, drugie a 2 r.); teksty nie oznaczają é, e prawdopodobnie jasne.

sg N anatema (15). \diamond *I* anatema (1).

Sł stp, Cn brak, Linde bez cytatu.

1. *praw. Klątwa kościelna, wyklęcie, wyłączenie ze wspólnoty chrześcijańskiej; anathema Mymer¹, Mymer², Calep [przeklęctwo – anathema Cn] (5) : A ten Seym [...] nic z niego dobrego nie będzie/ gdyż ięft iáwne Anatema, to ięft klátew Boża nád nim OrzRozm Bv; Anáthemá Nowochrzzczeńcom ánáthemá SkarKaz 516a; (marg) Anatema w woýfku bitwę przegrawa. (–) Nie dáie P. Bog zwycięstwa gdzie ięft anatema w woýfku. gdzie ci co kościoły y rzeczy Bozkie/ y P. Bogá odłtąpili/ łupieni y karáni być máią SkarKazSej 686a.*

2. *Nauka, człowiek lub przedmiot dotknięty klątwą kościelną [przeklęty – anathema Cn] (11) : Optabam ego ipfe anathema efse á Chrifto [...] To ięft/ Ządałem ia sam odłączeniem być od Chriftuśá (marg) Abo ánáthemá. (–) BudNT Ii 8v.*

Frazy: »jest, są, niech, niechaj będzie anatema; anatema jest, są, niechaj będzie« (7 : 3): by y Angioł znieba łtąpił/ a ynak vczył niżli pímo święte vkaźvie/ y vczy/ Anathema ięft. SeklWyzn c3; A píffe S. Páweł. Yesli wam kto każe mimo to/ cołcye przyyęli/ nychay będzie Anathema/ to yeft odrzucony á przeklęty. KromRozm I Fv; KromRozm II t2; ięft [zwierzchność papieska] [...] Anáthemá/ to ięft/przeklęctwo. KrowObr B3v, 224; Kthora [nauka Platona albo Arystotelesa] iáko zgodna nie ięft z náuką łłowá Bożego/ ták niechay będzie Anátemá/ to ięft przeklęctwem. GrzegŚm 67; Ieśliby kto ná Trádicją Kościelną [...] nic nie dbał: ánáthemá: to ięft/ ten Heretykiem przeklętym od Kościoła odrzuconym niechay będzie. WujJud 40; Ktorzykolwiek te łentencye Pífmá świętego ktore o báltwániech mowią przeciw chwálebnym obrazom przywodzą/ Anáthemá/ to ięft Heretycy łą/ przekłęci łą/ od Kościoła wyrzuceni łą. WujJud 50v; CzechEp 255, 427 [416].

Synonimy: 1. klątwa; 2. odłączenie, odrzucony, przeklęctwo, przeklęty.

KK